

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

Jurist

Sophie Mecklin

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 50

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten

Kv 14 Tomt 2 i Jomala kommun

ÅLR 2018/1614

262 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* sökandena jordförvärvstillstånd gällande fastigheten Kv 14 Tomt 2 RNr 3:112 i Jomala kommun.

Tillståndet gäller under förutsättning att fastigheten används av sökandena för fast bosättning.

Som villkor för tillståndet gäller att den av sökandena som ännu inte inflyttat till landskapet senast inom 12 månader från detta besluts datum anmäler till landskapsregeringen att inflyttning till landskapet skett och att fastigheten därefter är sökandens faktiska och huvudsakliga boendeställe.

Om sökanden inom denna tid inte meddelar landskapsregeringen att inflyttning till landskapet skett förfaller jordförvärvstillståndet för fastigheten Kv 14 Tomt 2 RNr 3:112.

Bakgrund

Ansökan gäller fastigheten Kv 14 Tomt 2 RNr 3:112 i Jomala kommun (170-431-3-112). Den bebyggda fastigheten om 814 m² ligger inom ett detaljplanerat område och gränsar inte till vatten. Andelar i samfällda jord- och vattenområden ingår inte.

Ur ansökan framgår att sökandena inte har innehaft hembygdsrätt. Den ena sökanden är bosatt i landskapet sedan juni 2017. Den andra sökanden är inte bosatt i landskapet idag. Ur handlingarna i ärendet framgår att den andra sökanden avser inflytta och fast bosätta sig i landskapet under sensommaren eller hösten 2018. Avsikten med förvärvet är fast bosättning.

Kommunens utlåtande

Jomala kommun beslöt den 19 mars 2018 att förorda ansökan med hänvisning till 12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jord-

förvärvstillstånd och 4 § 2 mom. 2 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd.

Motivering

Av 4 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd framgår kriterierna för när landskapsregeringen ska bevilja jordförvärvstillstånd, om inte särskilda skäl däremot föreligger. I 4 § 2 mom. 2 punkten stadgas under vilka förutsättningar jordförvärvstillstånd normalt ska beviljas för att äga en bostadsfastighet när sökanden har varit bosatt på Åland kortare tid än fem år. Förutsättningarna är:

1. Sökanden har flyttat till landskapet och har för avsikt att stanna här.
2. Markområdet understiger 4 000 m² och ska användas för fast boende.
3. Marken får inte gränsa till vatten och ska vara belägen inom planerat område, bykärna eller annat område som är avsett för fast bosättning.
4. Till marken hör vare sig andelar i samfällda land- eller vattenområden eller jakt- eller fiskerättigheter.

Den ena sökanden uppfyller samtliga villkor och kan således beviljas jordförvärvstillstånd enligt 4 § 2 mom. 2 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd. Den andra sökanden uppfyller villkoren enligt punkterna 2, 3 och 4. Enligt villkoret i den första punkten ska sökanden ha flyttat till landskapet och ha för avsikt att stanna här. Landskapet ska då vara den faktiska och huvudsakliga bosättningsorten enligt landskapsregeringens praxis. Även om en sökande inte uppfyller kravet på faktisk bosättning i landskapet har landskapsregeringen i enskilda fall beviljat tillstånd enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd. Tillstånd kan beviljas då en sökande flyttar utifrån landskapet till en fastighet i landskapet för fast bosättning. Sökanden har ännu inte inflyttat till landskapet, men ur ansökan framgår att sökanden avser fast bosätta sig på den fastighet som sökandena förvärvat. Med beaktande av markområdets beskaffenhet samt sökandens tidsplan för inflyttning finner landskapsregeringen det sannolikt och trovärdigt att sökanden flyttar till landskapet, varför tillstånd kan beviljas i det nu aktuella fallet.

Ett villkor att marken ska användas för fast boende fastställs med hänvisning till 5 § landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd. Landskapsregeringen konstaterar att det ska röra sig om ett faktiskt och huvudsakligt boende på fastigheten. Enligt 15 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland är den som beviljats tillstånd skyldig att vid granskning som verkställs på förordnande av landskapsregeringen visa att tillståndsvillkor iakttas.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 2 punkten och 5 § landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd

Nr 51

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten

Ekkulla i Vårdö kommun

ÅLR 2018/2933

263 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten Ekkulla RNr 13:1 i Vårdö kommun.

Bakgrund

Ansökan avser tillstånd att förvärva och besitta fastigheten Ekkulla RNr 13:1 i Vårdö kommun (941-414-13-1). Fastigheten är 2 000 m² och är belägen inom oplanerat område. Fastigheten gränsar inte till vatten och till fastigheten hör inte andelar i samfällda områden.

Sökanden är inte bosatt i landskapet och har inte innehaft hembygdsrätt. Avsikten med förvärvet torde vara fritidsbruk. Till ansökan har bifogats ett gåvobrev ur vilket framgår att fastigheten överläts från sökandens far till sökanden.

Ur ansökan framgår att fastigheten funnits inom släkten en längre tid. Sökandens mor erhöll lagfart till fastigheten år 1991. Sökandens far ärvde fastigheten år 2017 efter sin maka.

Kommunens utlåtande

Vårdö kommun har i utlåtande av den 25 januari 2018 tillstyrkt ansökan beträffande sökanden då sökanden är bröstarvinge till överlåtaren.

Motivering

Sökanden är bröstarvinge till överlåtaren som vill ge fastigheten Ekkulla i gåva till sökanden.

Enligt 4 § 2 mom. 7 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd ska tillstånd beviljas när följande förutsättningar är uppfyllda, om inte särskilda skäl däremot föreligger: "Sökanden förvärvar mark eller erhåller besittning till mark av en levande person som han eller hon är bröstarvinge till och som har varit lagfaren ägare till egendomen i minst åtta år. Förvärvet eller besittningsövergången innebär inte att produktiv jordbruks- eller skogsmark kommer att användas i annat än produktivt syfte."

I ärendet är utrett att fastigheten inte utgörs av produktiv jordbruks- eller skogsmark, och att sökanden är bröstarvinge till överlåtaren av fastigheten. Sökandens far har dock inte varit lagfaren ägare till fastigheten i minst åtta år före överlåtelsen. Syftet med kravet att överlåtaren ska ha varit lagfaren ägare till egendomen i minst åtta år är emellertid att förhindra kringgåenden av jordförvärvslagstiftningen, då en förälder med åländsk hembygdsrätt utan dessa krav kunde anskaffa mark för att omedelbart därefter överlåta marken till ett barn som saknar hembygdsrätt. Landskapsregeringen anser att ett sådant skenköpsförfarande inte kan påvisas i detta fall. Sökandens far ärvde fastigheten år 2017 efter sin maka, som i sin tur erhölet lagfart till fastigheten år 1991. Fastigheten har således varit i sökandens familjs ägo mycket längre än åtta år.

Med beaktande av sökandens ställning som bröstarvinge och att det inte finns skäl att misstänka något sådant bulvanförhållande som lagstiftaren velat förhindra anser landskapsregeringen att ansökan om jordförvärvstillstånd i detta fall ska beviljas.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 7 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd

Nr 52

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten

Gunnebo i Vårdö kommun

ÅLR 2017/9297

264 Rk1a

Landskapsregeringen *beviljar* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten Gunnebo RNr 1:41 i Vårdö kommun.

Bakgrund

Ansökan avser tillstånd att förvärva och besitta fastigheten Gunnebo RNr 1:41 i Vårdö kommun (941-407-1-41). Fastigheten är 3 550 m² och är belägen inom oplanerat område. Fastigheten gränsar till strand, men till fastigheten hör inte andelar i samfällda områden.

Sökanden är inte bosatt i landskapet och har inte innehaft hembygdsrätt. Avsikten med förvärvet torde vara fritidsbruk. Till ansökan har bifogats ett gåvobrev ur vilket framgår att fastigheten överläts från sökandens far till sökanden.

Ur ansökan framgår att fastigheten funnits inom släkten en längre tid. Sökandens mor erhöll lagfart till fastigheten år 1973. Sökandens far ärvde fastigheten år 2017 efter sin maka.

Kommunens utlåtande

Vårdö kommun har i utlåtande av den 25 januari 2018 tillstyrkt ansökan beträffande sökanden då sökanden är bröstarvinge till överlåtaren.

Motivering

Sökanden är bröstarvinge till överlåtaren som vill ge fastigheten Gunnebo i gåva till sökanden.

Enligt 4 § 2 mom. 7 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd ska tillstånd beviljas när följande förutsättningar är uppfyllda, om inte särskilda skäl däremot föreligger: "Sökanden förvärvar mark eller erhåller besittning till mark av en levande person som han eller hon är bröstarvinge till och som har varit lagfaren ägare till egendomen i minst åtta år. Förvärvet eller besittningsövergången innebär inte att produktiv jordbruks- eller skogsmark kommer att användas i annat än produktivt syfte."

I ärendet är utrett att fastigheten inte utgörs av produktiv jordbruks- eller skogsmark, och att sökanden är bröstarvinge till överlåtaren av fastighet-

en. Sökandens far har dock inte varit lagfaren ägare till fastigheten i minst åtta år före överlåtelsen. Syftet med kravet att överlåtaren ska ha varit lagfaren ägare till egendomen i minst åtta år är emellertid att förhindra kringgåenden av jordförvärvslagstiftningen, då en förälder med åländsk hembygdsrätt utan dessa krav kunde anskaffa mark för att omedelbart därefter överlåta marken till ett barn som saknar hembygdsrätt. Landskapsregeringen anser att ett sådant skenköpsförfarande inte kan påvisas i detta fall. Sökandens far ärvde fastigheten år 2017 efter sin maka, som i sin tur erhöll lagfart till fastigheten år 1973. Fastigheten har således varit i sökandens familjs ägo mycket längre än åtta år.

Med beaktande av sökandens ställning som bröstarvinge och att det inte finns skäl att misstänka något sådant bulvanförhållande som lagstiftaren velat förhindra anser landskapsregeringen att ansökan om jordförvärvstillstånd i detta fall ska beviljas.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 7 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd

Nr 53

Begäran om skriftligt yttrande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 7 kap. 1 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

ÅLR 2018/3074

265 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt avge yttrande enligt **bilaga 1**.

Riksdagens förvaltningsutskott
 HaV@eduskunta.fi

Hänvisning
 RP 23/2018 rd

Kontaktperson
 Sophie Mecklin

Ärende
**BEGÄRAN OM SKRIFTLIGT YTTRANDE OM
 REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN
 MED FÖRSLAG TILL LAG OM ÄNDRING AV
 7 KAP. 1 § I LAGEN OM FÖRHINDRANDE AV
 PENNINGTVÄTT OCH AV FINANSIERING AV
 TERRORISM**

Begäran om yttrande

Riksdagens förvaltningsutskott ber om ett skriftligt yttrande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 7 kap. 1 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism, RP 23/2018 rd.

Genom ändringen fastställs de riksmyndigheter som är behöriga att på Åland utöva tillsyn över sådana penningsspelssammanslutningar som avses i Ålands landskapslagstiftning och över sådana fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler som avses i Ålands landskapslagstiftning. Därefter är avsikten att genom en överenskommelseförordning enligt självstyrelselagen för Åland så fort som möjligt överföra den behörighet som gäller tillsynen över de rapporteringsskyldiga som avses ovan och påförandet av administrativa påföljder till åländska myndigheter.

Lagstiftningsbehörigheten

Ålandsdelegationen gav den 13 juli 2016 ett utlåtande beträffande genomförandet av det fjärde penningtvättsdirektivet på Åland. Ålandsdelegationen konstaterade att direktivet innehåller bestämmelser som är avsedda att skydda det finansiella systemet genom att förebygga, upptäcka och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism och att det därför närmast är att hänföra till rättsområdena sedelutgivning och valuta samt bank- och kreditväsendet som utgör riksbehörighet enligt 27 § 37 punkten och 29 § 5 punkten i självstyrelselagen. Direktivet berör även andra rättsområden vilka främst utgör riksbehörighet. Direktivets tillämpningsområde berör även bland annat tillhandahållare av speltjänster och fastighetsförmedlare, vilka områden utgör landskapsbehörighet. Ålandsdelegationen konstaterade att även för dessa gäller dock de straffrättsliga bestämmelserna i strafflagen gäl-

lande bland annat penningtvätt och de allmänna riksbestämmelserna om penningtvätt är tillämpliga även på deras verksamhet.

Ålandsdelegationen konstaterar att åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism utgör riksbehörighet. Enligt 23 och 30 §§ i självstyrelselagen följer förvaltningsbehörigheten lagstiftningsbehörigheten, om undantag för detta inte för någon förvaltningsuppgifts del anges i självstyrelselagen. Detta innebär att den som har rätt att lagstifta om en viss angelägenhet, även ansvarar för handläggningen av uppgifterna. Enligt självstyrelselagens 59b § är lagstiftningsbehörigheten och behörigheten i förvaltningsärenden fördelad mellan landskapet och riket på det sätt som anges i lagen när åtgärder vidtas i Finland med anledning av beslut som fattats inom Europeiska unionen.

Det är inte möjligt att genom en rikslag överföra statliga uppgifter på landskapets myndigheter. Förvaltningsbehörigheten kan däremot överföras genom en överenskommelseförordning enligt 32 § i självstyrelselagen. Enligt bestämmelsen kan genom överenskommelseförordning och med landskapsregeringens samtycke uppgifter som hör till riksförvaltningen för viss tid eller tills vidare överföras på en landskapsmyndighet eller uppgifter som hör till landskapsförvaltningen överföras på en riksmyndighet.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen konstaterar att den rikslagstiftning som föreslås berör rättsområden inom rikets behörighet. Genom ändringen fastställs de riksmyndigheter som är behöriga att på Åland utöva tillsyn över sådana penningspelssammanslutningar som avses i Ålands landskapslagstiftning och över sådana fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler som avses i Ålands landskapslagstiftning. Landskapsregeringen anser att lagförslaget är godtagbart och har ingenting ytterligare att kommentera gällande regeringens proposition.

Minister Nina Fellman

Jurist Sophie Mecklin